

PRACA

Pismo poświęcone sprawie robotników i inteligencji pracującej

Cena prenumeraty:
Miesięcznie Mk. 400
na prowincji „ 500
Zagranicą „ 600

UWAGA: Prenumeratę, oraz wszelkie należności przesyłano pocztą, należy adresować jak następuje:
PAWEŁ URBANIAK
Łódź, Przejazd Nr. 3,
„Praca“.

Administracja otwarta od g. 9 rano
do 7 wieczorem.

Redaktor przyjmuje we wtorki i piątki
od 5 — 7 wieczorem.

Sekretariat Redakcji otwarty dla publiczności od 6—8 wiecz. codziennie.

Rękopisów nie nadających się do druku Redakcja nie zwraca.

Artykuły bez oznaczenia honorarium uważane są za bezpłatne.

CENA OGŁOSZEŃ:
Przed tekstem mk. 80,—
w tekście mk. 100,— reklamy mk. 50,—, nekrologi mk. 40,—, komunikaty mk. 50, zwyczajnie mk. 25 za wiersz nemparelowy jednołamowy.

Ogłoszenia drobne 10 mk. za wyraz, dla poszukujących pracy oraz zagubione dokumenty mk. 8.

Ogłoszenia zamiejscowe o 50 proc. drożej. — Zagraniczne o 100 proc. drożej. Ogłoszenia nadsyłane po g. 7 wiecz. nie są brane pod uwagę.

Redakcja i administracja Przejazd Nr. 3.

TELEFON 35 32.

Konta czekowe P. K. 0.60143

Prenumeratę i ogłoszenia dla pisma „Praca” przyjmuje Biuro pism A. Zatorski, w Pabjanicach, Zamkowa Nr. 15.

Teatr Miejski w Łodzi
przeniesiony został
na ul. Cegielnianą № 63.

Dyrektor: ZYGMUNT NOSKOWSKI.

W czwartek dn. 13 X o godz. 8 wiecz.

„BAGIENKO”

Kom. w 3-oh odsłonach Bolesława Gorczyńskiego. Reżyseruje Zygmunt Noskowski.

Łódź, 12 października.

W dniu dzisiejszym przyjeżdża do Łodzi wycieczka dziennikarzy angielskich, zwiedzających Polskę na zaproszenie Warszawskiego Syndykatu Dziennikarzy.

Łódź jest już jednym z ostatnich etapów podróży po Polsce gości angielskich. Wiadomości, uzyskane przez nich o naszym kraju przez bezpośrednie poznanie polskich urzędów i stosunków, nie byłoby bezsprzecznie pełne i całkowite, gdyby w programie wycieczki była pominięta Łódź, jeden z najpotężniejszych ośrodków przemysłu włóknistego na kontynencie, wzniesiony mrówczą pracą polskiego robotnika.

Witając całym sercem kolegów angielskich w murach naszego miasta, które, nie mogąc się szczycić zasługami przeszłości historycznej, jest przecie żywym pomnikiem naszych zdolności twórczych, oraz świadectwem gorącej zalecenia ran wojennych i skierowania wysiłku narodowego na tory pokojowej pracy. — wyrażamy niezachwianą pewność, że pobyt przedstawicieli potężnej prasy angielskiej w Polsce a m. in. i w Łodzi przyczyni się w niemalym stopniu do rozproszenia mgły uprzedzeń i przebiecia wyłomu w murze nieporozumień, które — niestety — dotąd w wielu wypadkach utrudniają dzieło pożądanego wielce zacieśnienia węzłów między państwowych pomiędzy Polską a Anglią.

Nie zamykając oczu na winy nasze i błędy, nie oczekujemy ze strony gości angielskich zachwytów i uniesień nad tem, co widzieli i widzą w odbudowującej się mordercem swój byt państwowy Rzeczypospolitej. Wierzmy jednak, że wrodzone synom wielkiego narodu angielskiego poczucie sprawiedliwości każe im patrzeć na sprawy polskie przez pryzmat chłodnej bezstronności i pozwoli odróżnić istotę rzeczy od pokrywającego ją częstokroć — dzięki tym lub innym przyczynom — pokostu tendencji, nieprawdy lub nieścisłości.

Ziszczenie tych nadziei, co musiałoby odbić się niezwłocznie na wielu poglądach mylnie niejednokrotnie dotąd informowanej opinii angielskiej, byłoby nietylko wielkiem naszym zwycięstwem, lecz doprawdy — triumfem dobrej i całą ludzkość obchodzącej sprawy.

Redakcja „Pracy”.

O traktat z Czechami.

Gdy minister Skirmunt kilka miesięcy temu zapowiedział traktat z Czechami, wywołało to protesty w Sejmie i w prasie, wówczas p. minister spraw zagranicznych zaznaczył, że nie zawrze żadnej umowy z Czechami bez porozumienia się i zgody Sejmu.

Obecnie nowy premier p. Poniński w swej mowie programowej komunikuje o traktatowych pertraktacjach z Czechami i wyraża nadzieję, że one zapoczątkują „porozumienie z wszystkimi sąsiadami” i że traktat z Czecho-Słowacją „służyć interesom obu krajów, przyczyni się do ożywionego unormowania ich sąsiedzkiego współżycia”.

Czy jednak traktat z Czecho-Słowacją posiada dla nas dodatnie znaczenie gospodarcze? Dla Czech jest on niezbędny, jest ważnym środkiem ratunku w ich obecnej gospodarczej sytuacji. Dla nas zaś będzie haraczem, zapłaconym państwu, które czyha na nasz rozbiór, które oderwało od nas świadomy i patriotyczny Śląsk Cieszyński z jego skarbnicami naturalnymi, jego węglem koksującym.

Kraje Czeskie: Czecho-Morawy i Śląsk, które tylko ze względów historycznych zaliczono do Czech, a nie posiadają zaś większości czeskiej, należały przed wojną do najbardziej przemysłowych prowincji Austrii. Koncentrowały w sobie przeszło 3/4 przemysłu austriackiego. Przemysł ów był organicznie związany z rynkiem innych krajów Austrii i Węgier.

Dziś przemysł czeski przeżywa olbrzymi kryzys, wszędzie zmniejsza się liczba zatrudnionych robotników, zamykane są przedsiębiorstwa; jedynie przemysł bawełniany zachowuje w Czechach swą żywotność. Bawełniany przemysł czeski, którego głównym siedliskiem są Czechy Północne, jest niebezpiecznym współzawodnikiem dla polskiego przemysłu bawełnianego, tej najważniejszej u nas gałęzi przemysłu. Dziś gałąź ta, wobec rozszerzonego terytorjalnie rynku wewnętrznego za ledwo sprostać może jego potrzebom, w przyszłości jednak musi stać się ważną pozycją naszego eksportu, dodatnim czynnikiem naszego bilansu handlowego.

Przedsiębiorstwa górnicze w

Czechach i Morawach należały do przedsiębiorstw najbardziej zorganizowanych i rentownych. Kraje Czeskie produkowały 136,000,000 centnarów węgla kamiennego, gdy reszta Austrii wraz z Galicją 23 miliony, a 231,9 miliona centnarów węgla brunatnego, gdy reszta Austrii wraz z Galicją 58,3 miliona.

Obecnie czeski przemysł górniczy przeżywa ciężki kryzys. W 1921 r. 87 kopalń zawiesiło produkcję, przez co 5342 robotników utraciło zarobki.

Czecho-Słowacja produkuje węgiel drogi, koszt produkcji węgla brunatnego w okręgu Bruksi zwiększył się z 2,8 koron 1913 roku do 40,0 w 1910, czyli o 1389 proc. Koszt produkcji węgla kamiennego — od 1158 do 1628 proc. Wpływa to ujemnie na inne gałęzie przemysłu czeskiego, czyniąc produkcję czeską drogą.

Wywóz węgla czeskiego w 1921 roku w okresie zaburzeń na Górnym Śląsku był wywołany chwilowymi okolicznościami. Jeżeli Polska otrzyma choć dwa powiaty Pszczyńskie i Rybnik, dające 6 milionów ton produkcji węglowej, to będzie mogła zaspokoić swe bieżące potrzeby, następnie zaś zwiększyć swą produkcję węglową, eksploatując swe bogate, nietknięte pokłady węglowe.

Nie węgla Polska potrzebuje od Czech, ale winna zażądać zagrabionych części Śląska Cieszyńskiego, co dałoby Polsce nawet nadwyżkę węgla koksującego się i stałoby się bodźcem jej rozwoju gospodarczego.

Droga produkcja węglowa Czecho-Słowacji szczególnie ujemnie się odbija na czeskiej produkcji żelaznej. Niedawno została zamknięta fabryka żelazna w Kładnie. Wysokie ceny koksu i rudy czynią przemysł żelazny czeski niezdolnym do konkurencji z przemysłem niemieckim.

Otóż jeżeli dziś, gdy Polska jest wyczerpana z żelaza i jej przemysł żelazny może pokrywać niespełna 20 proc. wewnętrznego zapotrzebowania, otworzymy drzwi dla przemysłu czeskiego, to przemysł ów zbierze olbrzymią danią z Polski. Nasze instalacje przemysłowe i rolnicze będą drogie, co uczyni naszą produkcję drogą i niezdolną do kon-

kurencji zewnętrznej. Ratując przemysł żelazny czeski naszym rynkiem, dajemy temu naturalnemu naszemu antagoniście politycznemu, czyhającemu na nasz rozbiór dla bezpośredniego sąsiedztwa z Rosją, ratunek dla tej właśnie gałęzi przemysłu, która najbardziej wzmacnia siły militarne państwa.

Polska obecnie nie ma żadnego produktu, dla którego byłby ważny rynek czeski. Polska w razie traktatu daje Czechom nietylko swój rynek, ale dostęp do rosyjskiego.

Otóż pod względem gospodarczym Czechy otrzymują bardzo dużo, Polska nie, lub straty. Czesi powinni zapłacić ustępstwami politycznymi. Muszą wrócić Śląsk Cieszyński i ustąpić Węgrom przynajmniej Ruś Węgierską, aby Polska mogła mieć bezpośrednią granicę z Węgrami, co jest dla Państwa Polskiego niezbędne tak ze względów gospodarczych, jak i politycznych.

Z Węgier wykrajano cienki, długi pas i oddano Czechom. Worew etnografii, gdyż tam niema Czechów, wbrew geografii, gdyż kraj ów jest szeregiem łańcuchów gór oddzielony od Czech, a rzekami, wypływającymi z tych gór, związany z Węgrami. Na podłożu tych geograficznych warunków wyrosła tysiącletnia historia. Wszystko to zostało zignorowane, bo Czechy pragnęły mieć wspólną granicę z Rosją, co będzie osiągnięte wówczas, gdy Galicja Wschodnia zostanie oddana Rosji. Ze względu na Lwów i na Galicję Wschodnią Polska nie może, nie powinna torytować Czech, przeciwnie, cała jej polityka winna być skierowana ku zniesieniu korytarza czeskiego.

Posel jednak polski w Czechach, dawny redaktor ugodowego petersburskiego „Kraju”, p. Piltz, forsuje traktat z Czechami i nie żąda nawet pod względem politycznym dla Polski tego, co przyznali oni Rumunii.

W traktacie z Rumunją Czesi uznali wschodnią granicę Rumunii, obejmującą Besarabję. W traktacie z Polską Czesi nie chcą uznać naszej granicy wschodniej, zakreślonej umową ryską.

Semper Idem.

Kupujcie Bilety skarbowe.

We wtorek dnia 11 października zostały wylosowane 32, 33, 34 i 35-ta

MILJONÓWKI „PRACY”

które padły na zaświadczenie pożyczki № № 545, 895, 2194 i 4299.

Następne losowanie we wtorek dnia 18 października.

Wrażenia lwowskie.

Zjazd dziennikarzy. — Otwarcie Targów Wschodnich. — Czyn zapalenia. — Uwagi ogólne.

(Od własnego koresp.)
IV.

Data zamknięcia Zjazdu Dziennikarzy zbiegła się, wcale nie przypadkowo, z dniem uroczystym nie tylko dla Lwowa, lecz dla całej Polski, z dniem otwarcia Targów Wschodnich. Da za dokumentowania i uzewnętrznienia znaczenia, jakie w życiu odradzającej się gospodarczo po latach niewoli i burz wojennych Rzeczypospolitej mieć będzie ten imponujący pokaz naszej siły twórczej i prężności ekonomicznej, w dniu otwarcia Targów zgromadzili się w murach Lwowa liczni dostojnicy i wybitne osobistości świata oficjalnego i politycznego, z Naczelnikiem Państwa, Marszałkiem Sejmu i ministrami na czele, prócz kilkudziesięciu posłów sejmowych i pokątnego grona przybyłych z Warszawy dyplomatów zagranicznych. Tak liczny zjazd z całego Państwa, jak w dniu otwarcia Targów, nie oglądał chyba dą tąd Lwów, spychany za czasów austriackich do rzędu środowiska wyłącznie niemal urzędniczego i skromnej stolicy jednej z habsburskich prowincji.

O olbrzymim znaczeniu Targów Wschodnich, które wzgorzkiła pod gradem ciosów i nieszczerze społeczeństwo polskie tchnąć winny zaiste powiew zdrowego optymizmu i wiary we własne, wyzarmiające się ze skorpur Niemcy coraz wybitniej siły, pisał przed paru dniami w „Pracy” pięknie i obszernie kol Aleksander Ringman. Z tego też powodu porzeczono na tem miejscu na szkicu ogólnym, na skonkretyzowaniu wrażenia, jakie Targi na pierwszy rzut oka wywierają, na odmalowaniu wreszcie tych uczuć radości i wewnętrznej satysfakcji, jakie wystawa lwowska w duszy każdego Polaka wywołać musi. Mało jest zapewne w Polsce tere-

nów piękniejszych i odpowiedniejszych na zbiorowe pokazy, jak park Killińskię we Lwowie, gdzie wzniesiono pawilony, kłoski i hangary Targów Wschodnich. Ogromna, zdrzewiona przestrzeń, nosząca w całej pełni charakter piękno-go parku, wyłożoną i zrumienionego słońcem jesiennym, ułatwiała zadanie organizatorom i projektodawcom, pozwalając im uniknąć cieżni i zbytełnego skupienia, niepożądanych ze względów i estetycznych i czysto praktycznych.

Na tym obszernym bardzo terenie w ciągu krótkiego stosunkowo czasu, dzięki wyteżonej pracy komitetu organizacyjnego i bardzo poważnemu, bo dochodzącemu do 1 i pół miljarde marek, nakładowi środków pieniężnych, powstało całe miasto przemysłowe, zawierające w swych budynkach, z których niejedną zachwyca oko harmoniją kształtów architektonicznych, najróżnorodniejsze plody bogatej już dziś i o rozległej skali polskiej wytwórczości. O ilości tych najbardziej przekonujących dowodów naszej teźżyny i zdolności do gospodarczego rozwoju wymownie świadczy cyfra ok. 600 wagonów eksponatów, nadesłanych na Targi Lwowskie.

Trzeba tu zresztą zauważyć, że — według informacji udzielonych mi przez prezesa Rady Nadzorczej Targów, pana Turskiego — przemysł zagraniczny, który na Targach Lwowskich szuka kontaktu z handlem polskim, stanowi ok. 25 proc. ogólnej ilości eksponatów. Z przemysłowców zagranicznych pospieszyli przede wszystkim wystawić swe wytwory Czesi, Austriacy i Francuzi. Dla Czechów wybudowany został nawet specjalny, wielki pawilon, niezupełnie wszakże zapełniony jeszcze w tym momencie, gdy piszęcy te słowa wdział Targi. Niemcy z Vaterlandu zobjektowali oczywiście Targi Wschodnie, a za ich podszepciem poszli i Niemcy poznańscy. Niemcy bielecy i pomorscy natomiast nie uznali za potrzebne i właściwe, co na ich korzyść niewątpliwie wyjdzie, uchylać się od transakcyj z resztą Polski i zagranicą.

Pobieżny choćby opis wystawionych obiektów i proste wyliczenie wy-

stawiających swe wyroby fabryk i zakładów przemysłowych stanowiłyby bardzo pokazy tam, przekraczający ramy niniejszego szkicowego sprawozdania. W krótkich słowach powiedzieć można, że Targi Lwowskie obejmują wszystko, od potężnych maszyn rolniczych i lokomobil do przedmiotów drobnej galanterji włóczni. Najlepiej i najbogaciej jest reprezentowany przemysł metalurgiczny (m. in. fabryka Johna w Łodzi, przemysł włóknisty, drzewny i naftowy. W dziedzinie przemysłu włóknistego prym trzyma oczywiście ośrodki jego Łódź, następnie okręg bielski. Przemysł włóknisty łódzki zajął większą część jednego z najobszerniejszych pawilonów wystawy (dawny Pałac Sztuki) a wszystkie wielkie firmy łódzkie (Schöbler i Grotmann, Wldzewska Manufaktur, Barciński, Geyer), nie licząc pomniejszych, bardzo obficie i umielenie prezentują swą gigantyczną produkcję. Podziw i uznanie dla robotnika łódzkiego, stwierdzającego swój patriotyzm ciężką codzienną pracą, której bogate plony ma się przed oczyma, — te dominujące wrażenia muszą zrodzić się w każdym, kto ogląda eksponaty przemysłu włóknistego.

Z radością i krzepiącym poczuciem siły twórczej i pracowitości polskiego ludu, z jasną nadzieją potężnego rozkwitu rodzimego przemysłu, odzyskującego swe przedwojenne miejsce w świecie, bądź też idącego śmiało na podbój nowych rynków, opuszczamy terytorjum wystawy. Jest dziś rzeczą pewną, że przyczyni się ona w sposób decydujący do ekonomicznego podniesienia Lwowa, że przywróci mu historyczną świetność olbrzymiego centrum handlowego i tranzytowego, położonego szczęśliwie na wielkich szlakach, wiodących z Zachodu na Wschód i z Północy na Południe ku Czarnemu Morzu, że wreszcie Targi Wschodnie przed światem całym zamanifestują żywiołą odporność naszego organizmu narodowego i starczą za dobitną odpowiedź dla tych, którzy z szyderstwem traktują Polskę, jako Saisonstaat.

(Dok. n.) D-ski

Zjazd lokatorów.

W ubiegłą niedzielę w Warszawie odbył się IV Zjazd zrzeszeń lokatorskich z całej Rzeczypospolitej Polskiej. Zjazd był bardzo liczny. Przybyli nań przedstawiciele Związków lokatorów ze wszystkich dzielnic Polski. Bardzo licznie stawili się delegaci kresów wschodnich.

Główne referaty wygłosili mecenas Roliński i p. Ławkowicz. W dyskusji o nowej ustawie ochrony dla lokatorów przemawiali pp. Łukaszewicz, Bojanowski, Botner, dr. Mierzyński, Biyaut, Korczemny, Gartenstein, Studziński i Inni.

Uchwalono cały szereg rezolucyj i dużo poprawek do opracowywanej obecnie w Sejmie nowej ustawy mieszkaniowej. Zjazd postanowił domagać się, żeby w komisji sejmowej, która ostatecznie opracowywać będzie nową ustawę o najmie lokatorów i o ochronie lokatorów, mogli wziąć udział z głosem doradczym przedstawiciele zrzeszeń lokatorskich.

Ponieważ na kresy wschodnie nie rozciągnięto dotąd mocy ustawy o ochronie lokatorów, a wskutek tego dla tam tam oburzające wprost nadużycia, Zjazd postanowił wydelegować specjalną komisję do p. prezydenta Rady ministrów, z prośbą, by obowiązująca w Rzeczypospolitej ustawa o ochronie lokatorów wprowadzona była natychmiast również i na kresy wschodnie, które się garzą do państwowości polskiej, a są po wacossu traktowane.

Do najważniejszych postanowień Zjazdu zaliczyć należy uchwałę o składaniu przez lokatorów specjalnych opłat na remont domów (od 300 do 1000 proc. od ceny zasadniczej za komorne z 1914 roku), oraz o ustanowieniu kontroli lokatorów nad poborami za „świadczenia rzeczowe”, którei rozporządzają dzisiaj wyłącznie właściciele domów, nie skutecznijający jednak odpowiednich remontów. Omawiano wreszcie kwestję utworzenia wielkiego Banku Lokatorskiego, któryby

Rzecz o gospodarce Wydziału Zaprowiantowania

(Dokończenie).

Według zapewnień ławników Wydziału Zaprowiantowania, a ci wszak są w tych kwestjach wyrocznią, Magistrat na wspomnianych wyżej zakupach zboża i karofli strat... to poniesie straty, wyniszczone z nieudanych transakcyj, wliczone zostaną do ceny zamówionego ryżu.

Ciesz się więc, ludności miasta Łódź! Bądź kupiec od Magistratu ryż... to zapłacisz i za stęchłe, leżące w magazynach, zboże i za zgniłe karofle!

Kombinacja z ryżem zresztą nie jest nową, gdyż nie tak dawno miała miejsce podobna, także... z ryżem.

Wydziałowi zbrakło środków obrotowych, ponieważ te miał ulokowane w większej partji ryżu, nabytej podobno po dość przystępnych cenach. Trzeba było zapłacić za inne towary, a tu nawet i „porozpożyczanych figlarzom” zadatków odebrać nie można było...

Sprzedano więc ryż, ale zamiast ludności, oddano go — po znacznie wyższej cenie paskarzom, a od nich po jeszcze wyższych cenach odkupywano następnie na potrzeby szpitali i innych instytucji miejskich.

Jak w bajce!

A ile podobnych transakcyj było z ławnikami artykulami?...

W ostatecznym wyniku dwuletniej przeszło pracy pepesowskich działaczy w Wydziale Zaprowiantowania miasta, według zapewnień interesowanych ławników, Wydział ten dał miastu — sto milionów czystego zysku.

O ile twierdzenie to miaoby być prawdziwe, to trudno poprostu wyobrazić sobie te olbrzymie kwoty, jakie najbardziej ludność miasta naszego musiała składać, ilokrotnie każdy artykuł Magistratu musiała przepłacać, ażeby wyrównać niezliczone straty wynikłe i wynikające z nieudolnej gospodarki w Wydziale Zaprowiantowania.

A przecież i poza tem Wydział miał na składzie i żywy, ruchomy odrobactwa ryż i zjełczałą słoninę i zepsute ryby i spaloną skórę... i wiele innych „prima” artykułów; a przecież na jednym tylko składzie opalowym w ciągu ubiegłego roku sprawozdawczego pod pieczętówką okiem b. radnego pepesowca Zakrzewskiego „wyszło”... 28 (dwadzieścia osiem!) wagonów węgla.

A jednak wszystko to z nawiązką zostało pokryte i wyrównane, z nawiązką stu milionów zysku! Wszystko to ludność pokryła! Pokryła i wyjazd ławników i różnych delegatów... i liczną administrację... wszystko... wszystko!

Ileż tedy w kalkulacji towarów dolicza się na pokrycie strat poniesionych i nieprzewidzianych?

O tem jak się robi kalkulację na towary w Wydziale Zaprowiantowania, rzecz jasna, ludność się nigdy nie dowie; jak nie dowie się nigdy Rada Miejska o stanie rachunków Wydziału.

Przy zatwierdzaniu budżetu, przy udzielaniu prowizorium budżetowego, przy zmianie ławników, przy debatach nad projektowaną likwidacją Wydziału,

bał nawet przy delegowaniu radnych do spisywania remanentów... — zawsze i przy każdej okazji Rada Miejska stawia warunki: złożenia przed nią sprawozdania, przedstawienia bilansu bodaj próbnego... a Wydział gwizdza sobie na Radę i na jej warunki! I tak mu życie płynie bez trosk dalej.

Dlatego też ta właśnie Rada, taka wrażliwa na wszelkie „nieporządki w innych wydziałach”, interpelująca Magistrat: dlaczego felcerów wszystkich nie przyjęto dotąd do szpitali miejskich, dlaczego nie przechrzczono ul. Rozwadowskiej na Zamenhofs, dlaczego w szpitalach strawę warzą z stęchłego, robaczego ryżu i zjełczanej, starej słoniny, dlaczego nauczyciel na placu węglowym pobił się z zarządzającym składem itd., ta sama Rada Miejska nie zainteresuje Wydziału Zaprowiantowania w sprawach operacji kartoflami i ryżem, w sprawach rozpożyczania pieniędzy magistrackich, w sprawach kolosalnych braków na składach, bo „towarzysze — ławnicy” tego Wydziału z najobojętniejszymi minami... gwizdzą sobie na Radę.

Czy gwizdzą również i na opinie i na całą ludność miasta?

W swoim czasie wyłoniona została przez Radę Miejską Komisja, która miała się wypowiedzieć w sprawie likwidacji Wydziału.

Czy Komisja wogóle w tej sprawie radziła i uradziła cośkolwiek, nie wiemy, jakkolwiek termin, wyznaczony jej do sprawozdania, dość dawno upłynął; przyszcządzają wszakże można, że jakaś decyzja gdzieś tam zapadła, gdyż dochodzą nas wieści o niesmiernie doniosłych reformach wewnątrz Wydziału.

Dotychczasowy referent Wydziału został przez Magistrat mianowany dy-

rektorem, a kierownik biura szefem (z pozostawieniem im dotychczasowego zakresu czynności). Projektuje się prztem podwyższenie jeszcze o sto procent dotychczasowych poborów ławników, dyrektorowi, szefowi i... podszefowi, gdyż tego wymaga specjalny charakter handlowy Wydziału!

Reformy oczywiście słuszne i uzasadnione!

Chodziło tu jeszcze o jedno tylko: aby i ogół pracowników Wydziału, którego utrzymanie, nawiasem mówiąc, kosztuje około piętnastu milionów miesięcznie, by pracownicy ci mogli się dowiedzieć: czy będą nadal użyteczni miastu, jak długo będą Wydziałowi potrzebni i zatrudnieni w nim? Czy może już winni się odejść za wyszukaniem sobie staższych posad?

Dotychczasowa niepewność jutra i odwlekanie z miesiaca na miesiąc groźby zwolnienia nie wpływa chyba dodatnio ani na ich stan duchowy i moralny, ani na intensywność pracy.

Kiedyż się skończy ta niepewność?

Każda instytucja miejska winna mieć jakiś cel istnienia, winna przynosić miastu jakikolwiek korzyść.

Przekonał się już wyżej, że ludność miejska z istnienia Wydziału Zaprowiantowania nie miała dotąd żadnych korzyści, chyba tylko straty pośrednie lub bezpośrednie.

Może więc choć najbliżsi, może choć pracownicy miejscy mieli z Wydziału pożytek?

Niestety! Nie licząc szeregu złodziei, którzy karierę swą, zaszczętą w tym Wydziale, kończą przed kratkami sądownymi, ogół pracowników miejskich odniósł korzyści nie większe od całej ludności.

natychmiast przystąpił do budowy domów we wszystkich miastach Rzeczypospolitej.

Wiadomości bieżące. Kalendarzyk.

12

Sroda

Dziś Maksymiljana
Jutro Edwarda
Wschód słońca, 6 m. 07
Zachód 5 m. 27
Wschód księżycy 11 m. 19
Zachód 1 m. 45

— Dziennikarze angielscy w Łodzi. Program dzisiejszego dnia pobytu dziennikarzy angielskich w Łodzi obejmuje zwiedzenie trzech fabryk: Bennicha, Scheiblera i Poznańskiego oraz złożenie wizyt oficjalnych w Województwie i Magistracie. Wieczorem w Grand-Hotelu odbędzie się na cześć gości angielskich bankiet, w którym wezmą udział p. konsul angielski, przedstawiciele władz cywilnych i wojskowych, przemysłu, prasy i t. d.

— Posiedzenie Rady Miejskiej. 48 (III sesja) posiedzenie Rady Miejskiej odbędzie się w czwartek, dn. 13 października 1921 r., o godz. 8-ej pp., w sali posiedzeń Rady Miejskiej przy ulicy Pomorskiej nr. 16.

W razie niedojścia do skutku powyższego posiedzenia, następnego, prawomocnego bez względu na liczbę obecnych, odbędzie się w tymże dniu, z tym samym porządkiem dziennym, o godz. 7-ej wiecz. punktualnie (§ 23 R. O.)

Na porządku dziennym: Obrady nad budżetem Zarządu Miejskiego na rok administracyjny 1921.

— Zawieszenie przepisów o cenach maksymalnych naft. Ogłoszono w „Dzienniku Ustaw” rozporządzenie min. przemysłu i handlu w sprawie zawieszenia stosowania przepisów, dotyczących cen maksymalnych na przetwory naftowe.

Na mocy tego rozporządzenia zawieszają się stosowanie przepisów, dotyczących wysokości cen przetworów naftowych.

— Z Giełdy. W n-rze 257 „Kuryera Łódzkiego” umieszczono notatkę z tytułem „Zamknięcie giełdy”, która jest nieścisła. Giełda w Łodzi nie jest zamknięta — tylko chwilowo przerwano codzienne telefoniczne porozumiewanie się o kursach z giełdą warszawską.

Natomiast czynione są usilne odpowiednie starania, aby jaknajprędzej wznowić nie tylko codzienne zebrania giełdy pieniężnej w Łodzi, lecz i towarowej.

W ostatnich czasach pracownicy, zastraszeni widmem chłodu zbliżającej się zimy, zwrócili się do Wydziału o wydanie im bodaj po 5 korcy węgla na spłatę w kilku ratach miesięcznych. Stanowi to dla wielu wydatków ponad siły, gdyż koszt węgla z dostawą przekracza dla większości połowę ich miesięcznych poborów.

Wydział odpowiedział, iż takiego kredytu udzielić nie może, gdyż sam odczuwa dotkliwy brak gotówki, a wyniosłoby to kilkanaście milionów marek...

Tymczasem wiemy, że kilkomilionowego kredytu właśnie w opale Wydział udzielił jednej z obcych kooperatyw.

Czy Magistratowi o tem wiadomo? I czy uważa on to za stan zupełnie normalny?

Wydział Zaprojektowania przez Magistrat ochrzczonej został Wydziałem handlowym, to też nie aprowidował on, nie zaopatrywał i nie zaopatruje ludności w artykuły pierwszej potrzeby, nie starał i nie stara się dotąd o przyczynienie do spadku drożyzny — tylko handlował i handluje... handluje...

Handluje, czem się da i jak się da. Bez planu, bez myśli przewodniej i... bez znajomości rzeczy, a z zapoznaniem nawet wianych potrzeb magistrackich.

Do niedawna Wydział nieudolnie wprowadził, lecz pełnił funkcje rozdzielcze, dopóki — choć fikcyjny — istniał kontyngent; lecz, gdy i to odpadło — słynie on najordynarniejszy trywot psakarski.

Pasożyt to, jeden tylko więcej, na organizmie miejskim, ale pasożyt niezmierznie dokuczliwy — bo drogi, a tem szkodliwszy, że bytem swym tamuje

W obronie 8-godzinnego dnia roboczego.

Na wspólnych konferencjach przedstawicieli robotniczych Związków zawodowych w sprawie obrony ustawy o 8-godzinnym dniu roboczym, na którą czyni znaczna rodzima reakcja, w dniu 11 października r. b. jednomyślnie ustalono:

1) w piątek 14-go października r. b. punktualnie o godz. 11 rano do ogólnego, powszechnego, protestacyjnego strajku hasło dają syreny fabryczne;

2) Robotnice i robotnicy szeregami udają się na Wodny Rynek, gdzie ustala się punkt zborny pochodu, który skieruje się ulicami: Główną, Piotrkowską do Nowego Rynku, gdzie po odpowiednich przemówieniach przedstawiciele Związków zawodowych i przyjęciu rezolucji, która zostanie wręczona przedstawicielowi Ministerstwa Pracy i Opieki Społecznej — pochód zostanie rozwiązany;

3) w okolicznych miastach okręgu łódzkiego praca zostaje wstrzymaną stosownie do powyższych wskazań.

ROBOTNICY! Pamiętajcie, że usta-

wę o 8-godzinnym dniu roboczym, którą pozornie uchwalili Sejm burżuazyjny, obrońcy tylko Wy możecie swem rewolucyjnym, solidarnym wystąpieniem.

Niech w piątek nikogo nie zbrakuje w szeregach.

Niech zamrze praca w fabrykach, warsztatach i biurach, aby zadokumentowała cała klasa pracująca, że raz osiągnięte zdobycze nie pozwoli sobie wydrzeć.

Niech żyje 8-godzinny dzień roboczy!!!

Przec z zamachem na ustawę o 8-godzinnym dniu roboczym!!!

Niech żyje solidarność klasy robotniczej!!!

Przec z reakcją!!!

Rada Okręgowa
Polskich Związków Zawodowych.
Okręgowa Komisja
Związków Zawodowych m. Łodzi.
Biuro Centralne
Związków Zawodowych.

Wielka dyskusja finansowa w Sejmie.

(Sejm wobec p. Michalskiego).

(Od własnego koresp.)

WARSZAWA, 11. Dzisiejsze posiedzenie sejmowe sprowadziło o bryzmy zaścian publiczności. Dyskusja nad exposé p. Michalskiego wywołała olbrzymie zainteresowanie.

Z przemówień mówców dzisiejszych zanotować należy przemówienie p. Osieckiego (PSL) i Diamanda (PPS). PSL wobec nowego ministra skarbu zajęło stanowisko niezdecydowane. P. Diamand wystąpił z ostrą krytyką p. Michalskiego.

W imieniu NPR, w dyskusji nad exposé zabierze głos jutro poseł Waszkiewicz.

WARSZAWA, 11 (PAT). Na wstępie posiedzenia przystąpiono do rozpraw nad 8 ustawami finansowymi, a jednocześnie nad exposé p. min. skarbu.

Pos. Osiecki złożył oświadczenie w imieniu PSL, że stronnictwo mówcy będzie popierać dążenia nowego rządu, zmierzające do uzdrowienia skarbu, o ile opierać się one będą na racjonalnych i sprawiedliwych podstawach.

Pos. Głubiński (ZLN) oświadcza, że ZLN nie zamierza robić także trudności p. min. skarbu, będzie popierać usilowa-

nia zmierzające do istotnej sanacji finansów. Zdaniem mówcy, do programu ministra należałoby dodać, że z tej trybuny nie powinno się ciągle odwoływać do pomocy obcych i obcych pożyczek, bo podstawą naszą musi być własna gospodarka.

Co się tyczy jednorazowej daniny stronnictwo mówcy gładzi się na nią, ale pod warunkiem, że użyta ona będzie nie na pokrycie deficytu, a na ogólne uregulowanie stosunków.

Mówca prosi p. min. skarbu, aby zawczasu przedstawił Sejmowi budżet.

Poseł ks. Adamski (Ch. D.) imieniem „Centrum narodowego” stwierdza z zadowoleniem, iż program min. skarbu godzi się z postulatami klubu, sformułowanymi z okazji przesilenia. Pochwala również energię, z jaką minister skarbu przeciwstawił się popularyjnym wydatkom.

Danina jednorazowa jest sympatyczniejsza dla mówcy od pożyczki przymusowej. Kłóć się nie należy wobec zagranicy. Należy się jednak obawiać, że, jak zwykle, dotknie ona ludzi uczciwych, nie dosięgnie zaś ludzi bez poczucia obywatelskiego obowiązku. W sprawie 8-mio godzinnego dnia pracy klub mówcy nie może pójść na propozycje min. skarbu, aczkolwiek spotkałoby się to z sympatycznym przyjęciem zagranicy (!) Poprawę ekonomiczną sytuacji kraju należy osiągnąć nie przez powiększenie liczby godzin pracy, lecz przez jej wydajność. W tym kierunku przedłożenia min. spotkają się z życzliwym poparciem stronnictwa.

Pos. Wojdaniński (Nar. Zjedn. Lud.): Ogólny kierunek programu ministra skarbu pokrywa się z polityką i programem naszego stronnictwa. Witamy zapowiedź redukcji urzędów i skrócenia budżetowych, ale nie trzeba krańcowości. Nie mamy nic przeciwko jednorazowej daninie. Nie chcemy tylko, żeby zamknięcie pożyczki przymusowej było zrozumiane przez społeczeństwo, iż na zawsze zerzucha się myśl dobrowolnej pożyczki wewnętrznej.

P. Diamand (PPS): Państwo znajduje się w tak trudnym położeniu, że gdybym nie był niepoprawnym optymistą, nazwałbym to tragicznym. Minister skarbu przeciwstawia siebie Sejmowi. Minister ulega sugestji, narzuconej przez społeczeństwo, bo wini Sejm za wszystko złe. Całą winę za stan obecny ponoszą tawy rządowe, to miejsce, na którym obecnie siedzi minister skarbu. Sejm nie odrzucał żadnego wniosku poprzedników ministra. Poza sejmowe wpływy były zawsze, czego się obawiam i teraz, silniejsze od Sejmu. Jaka droga wzmoczenia wytwórczości widzi minister? Już za niego ceny wzrosły, mimo, że jednocześnie podnosi się marka. Minister skarbu oświadczył się za swobodą w handlu i przemysle. Wolny handel przed wprowadzeniem go w życie miał wielu zwolenników. Dziś rozumiemy, że jest on przyczyną drożyzny (sprzecywna prawicy i z law ludowych). Dążąc do stabilizacji, musimy stanąć do walki z drożyzną.

Przechodząc do sprawy 8-godzinnego dnia pracy, mówca oświadcza, że ustawa o 8-godzinnym dniu pracy, to magachar-

ta proletariatu. Na jej podstawie proletarijta buduje swą przyszłość. Pracodawcy nie mogą obecnie znaleźć pracy dla robotników w ciągu 8 godzin, a pan minister chce ich uszczęśliwić wbrew im samym. To poruszy świąt robotczy góbeli, niż wszystko inne. Mówca wypowiada się kategorycznie przeciwko projektowi powiększenia dnia pracy. W końcu proponuje odesłanie poszczególnych artykułów jego do kompetencji komisji.

Na tem obrady przerwano. Następnego posiedzenia wa czwartek.

Sorawa górnośląska.

Rada radzi.

GENEWA, 11. PAT. Wczoraj poraz pierwszy sprawa górnośląska rozpatrywana była przez Radę Ligi Narodów in corpore. Posiedzenie trwało kilka godzin. Obrady Rady pozostają w dalszym ciągu ściśle poufne. Nennie przeto dowiadują się ze źródła absolutnie wiarogodnego, że Rada Ligi zdecydowała się ostatecznie na podział zagłębia przemysłowego.

Wymieniany jest projekt utworzenia na czas okresu przejściowego specjalnej komisji, którejby powierzono administrację, ekonomiczną i techniczną, obu części zagłębia przemysłowego, przyznanych Polsce i Niemcom. Obszary, przyznane Polsce i Niemcom, będą niezwłocznie oddane pod władzę obu państw.

Slery, zbliżone do Ligi Narodów, zapewniają, że Rada, wysuwając projekt utworzenia podobnej komisji tymczasowej, uważa, iż nie przekroczy ona kompetencji, udzielonej jej przez Radę Najwyższą, i że nie naruszy w ten sposób traktatu wersalskiego.

Rada Ligi Narod. spodziewa się, że będzie mogła po załatwieniu sprawy przedstawić ostateczną opinię przewodniczącemu Rady Najwyższej, być może, już we wtorek. Natomiast trudno jest jeszcze przewidzieć, kiedy proponowana decyzja Rady zostanie podana do publicznej wiadomości.

Więc dzisiaj...

PARYŻ, 11 (PAT) Hav. Jak donosi „Temps” z Genewy, Rada Ligi Narod. zbierze się w środę pod przewodnictwem Ishi'ego. Na posiedzeniu tem rozpatrywane będzie sprawozdanie Komisji Czterech w sprawie G. Śląska. Po dojeździe do porozumienia tekst proponowanej decyzji przesłany będzie telegraficznie Briandowi.

Opinia delegatów polskich.

GENEWA, 11. (PAT). (Od specjalnego korespondenta PAT). „Journal de Geneve” ogłasza wywiad swego korespondenta z polskimi delegatami górnośląskimi. Współpracownik „Journala” zaznacza, że uderzyła go bardzo jednorodność i szczerłość, z jaką delegaci polscy wyrazili swoje pragnienie przyłączenia do Polski dawnej prowincji górnośląskiej.

Delegaci polscy rozdzili się nad niezliczonymi krzywdami w dziedzinie życia narodowego, społecznego, gospodarczego i kulturalnego, których doznała od Niemców ludność polska na G. Śląsku. Jedynie uwolnienie ludności polskiej na G. Śląsku będzie mogło zapewnić tam normalną pracę w kopalniach i hutach.

Szanłaż niemiecki.

WIEDEN, 11. (PAT) — „Neue Freie Presse” donosi z Berlina, że kanclerz Wirth w razie niepomyślnej decyzji w sprawie G. Śląska ma ustąpić wraz z całym gabinetem.

Według informacji tegoż dziennika, rozstrzygnięcie ma być niepomyślne dla Niemiec. Między Anglią a Francją miało przyjść do zbliżenia w sprawie G. Śląska.

Przeciw fałszom niemieckim.

GENEWA, 11. (PAT). (Od specjalnego korespondenta).

Przestuchanie delegatów ludności górnośląskiej zakończyło się w ubiegłą sobotę. W ostatnich dniach swego pobytu w Genewie delegaci ludności polskiej przedłożyli Lidze Narodów szereg memoriałów, abijających twierdzenia delegatów i organizacyj niemieckich na Górnym Śląsku.

Delegaci polscy wykazali m. in. całą perlidyjność i bezpodstawność twierdzeń, wysnawanych w urzędowym niemieckim memorjale, jakoby opinia polska na Śląsku miała się zmienić od czasu plebiscytu na korzyść Niemiec.

W sprawie ustawodawstwa robotniczego delegacja polska podkreśliła w odnośnym memorjale nieścisłość i przesadę w twierdzeniach niemieckich co do wadliwości tego ustawodawstwa w Polsce, zaznaczając, że istniejące w obecnej chwili na Śląsku ustawodawstwo, zgodne z wolą Sejmu polskiego, wyrażoną 15 lipca 1920 r., zachowane zostanie na G. Śląsku i po przyłączeniu go do Polski.

„Jeszcze nie dojrzała!”

WIEDEN, 11. (PAT) — „Neues Wiener Tageblatt“ donosi z Genewy pod datą 10 b. m.: Dzisiaj odbyło się posiedzenie Rady Ligi. Przedmiotem obrad była sprawa górnośląska. Jest faktem, że sprawa ta nie dojrzała jeszcze do rozstrzygnięcia. Rada Ligi oczekuje odpowiedzi z Londynu na specjalnie wysłane zapytania. Niebezpieczeństwo podziału G. Śląska, zdaniem dziennika, nie zostało jeszcze usunięte.

Protest przeciw machinacjom Anglii.

PARYŻ, 11. (Polpress). Według obiegującej w kołach politycznych pogłoski, delegat francuski Leon Bourgeois założył na zgromadzeniu Rady Ligi Narodów przed rozpoczęciem dyskusji w sprawie G. Śląska protest przeciwko postępowaniu rządów Anglii i Włoch. Nie jest wykluczone, jak donosi „Journal”, że do protestu tego dołączy się szereg innych delegatów.

PARYŻ, 11. (Polpress). Według dopiesienia genewskiego korespondenta „New-York-Herald” rozstrzygnięcie sprawy górnośląskiej może nastąpić dopiero około 20 października.

W sprawie układu polsko-gdańskiego.

WARSZAWA, 11. (PAT) Dnia 15 bm. przyjechał do Warszawy reprezentacja m. Gdańska z prezydentem Sahmem na czele dla podpisania układu polsko-gdańskiego.

Tajemnicze zajęcia w przedstawicielstwie sowieckim.

WARSZAWA, 11. (Polpress). Wczoraj o godz. 10 wieczór do hotelu Rzym-

skiego gdzie mieści się przedstawicielstwo sowieckiej Rosji zjawił się jakiś osobaik i oznajmił, że chce się rozmówić z kimśkolwiek z wyższych urzędników przedstawicielstwa w sprawie bardzo pilnej i poważnej. Kiedy zaprowadzono go do jednego z urzędników, niewiadomy oświadczył, że przyniósł z sobą plikę tajnych dokumentów, które rzekomo wydosłał z jednej z polskich instytucji wojskowych, i że dokumenty te może sprzedać bolszewikom za milion marek. Z osobnikiem rozpoczęto rokowania, jednocześnie zatelefonowano do XII komisariatu policyjnego, skąd natychmiast nadszedł funkcjonariusz. Przy party do ściany nieznanomy oświadczył, że dokumenty są sfałszowane, i że on na zlecenie „swoich władz” miał na celu mityfikację przedstawicielstwa sowieckiego. Spisany został protokół.

65,000 rozstrzelanych.

MOSKWA, 11 (wł. Według danych urzędowych, zachowywanych w ścisłej tajemnicy, w gub. Tambowskiej przy likwidacji powstania rozstrzelano 65,000 chłopów.

Ostatnie wiadomości z Warszawy.

(Od własnego koresp.)

(-) Wczoraj na giełdzie oficjalnej notowano obniżenie kursu dolara o 100 punktów.

(-) Giełda zbożowa z dnia 11 bm.: otręby żytnie 7,000, mąka żytnia 50 proc. 17,000, pszena 60 proc. 30,000, żytnia 70 proc. franko Warszawa 15,000, owies franko Warszawa 9,100, ziemniaki 8,300.

(-) Wczoraj wiceminister spraw zagranicznych p. Dąbski konferował z p. Karachanem w sprawie azylu dla uchodźców z Rosji.

(-) Wyjazd ministra pełnomocnego polskiego przy rządzie Sowietów p. Piłpowicza, naznaczony na dzień dzisiejszy odłożono na czas nieograniczony.

Z życia organizacji N. P. R.

Posiedzenie Komisji Rozjemczej

odbędzie się w piątek 14 dn. 14 b. m. o g. 7 wiecz. Sprawy ważne.

Zebrań pracowników miejskich.

Dzisiaj punktualnie o godz. 7 wiecz. w sali w Helenowie, odbędzie się zebrań ogólnie pracowników miejskich.

Memunikat.

We wtorek dnia 4 października odbyło się pierwsze posiedzenie Rady Przybocznej przy Kasie Chorych m. Łodzi.

Obecni byli: pp. Pawłowski, Teodor Tujakowski, dyr. Mazurkiewicz i p. Wolczyński. Następnie pp. Durko, Bednarczyk, Milman, Minc, Kirpsze, Lewin, Rozenberg i p. Kożuchowski.

Przewodniczył Naczelny lekarz Kasy Chorych p. Dr. Henryk Kłuszyński w zastępstwie chorego Komisarza. Przedstawił stan finansowy, który wobec szczupłej dotacji budżetowej przy wysokich obecnych cenach może nie wystarczyć na uruchomienie Kasy. Sprawa budynków przedstawia się korzystnie, gdyż Wydział Budownictwa Magistratu m. Łodzi zapewnił, że remont budynków będzie z końcem listopada ukończony.

W sprawie lekarskiej nastąpił w ostatnich dniach zwrot, albowiem ugoda zawarta między Kasą Chorych a Komisją lekarską, wydelegowaną przez Zarząd Związku Lekarzy a przyjętą później do wiadomości przez Prezydium Związku, została zerwana przez pełne zgromadzenie lekarzy.

Wobec tego, że ani Komisja lekarska, ani Zarząd Związku nie potrafili swoim autorytetem zmusić lekarzy do uszanowania zawartej ugody i wobec tego, że niema gwarancji, czy dalsze pertraktacje znowu się nie rozbiją o złą wolę tych lekarzy, którzy Kasy Chorych nie chcą i skrycie ją zwalczają, przeto Zarząd Kasy zamianował poważną liczbę lekarzy specjalistów, tak, że obecnie Kasa Chorych ma już przeszło 100 godzin ordynacji dziennie zapewnionych. Dalsze nominacje są w toku.

Po sprawozdaniu naczelnego lekarza poprosił p. Dyrek. Pawłowski o 10 minutową przerwę celem naradzenia się z reprezentantami przemysłu, po której tenże złożył deklarację, że na najbliższym posiedzeniu Zarządu Związku Przemysłowców postawiony będzie wniosek, by Ka-

sie Chorych przyjsć z finansową pomocą przez wyasygnowanie jej należki w kwocie 45 milionów marek pod warunkiem jednak, że Związek Zawodowy Robotników zgodzą się również, by robotnicy jako przyszli członkowie Kasy Chorych złożyli z tej kwoty trzecią część t. j. 15 milionów.

Ponieważ w przemyśle pracuje obecnie około 60.000 robotników, przeto na każdego robotnika wypadnie 100 mk. miesięcznie, razem 300 mk. do końca grudnia r. b. i o tyle w przyszłości mniej do Kasy Chorych wpłacać będą.

Delegaci Związków Zawodowych przyjsli do wiadomości rzuconą myśl przyjscia w ten sposób z pomocą Kasie Chorych i oświadczyli, że na najbliższym posiedzeniu postawią tę sprawę na porządek dzienny.

W końcu wyrazili członkowie Rady Przybocznej niezmiernie swoje zdziwienie i niezadowolenie z powodu postępowania lekarzy wobec Kasy Chorych.

Teatr. muzyka i sztuka.

Teatr Miejski.

Dzisiaj w środę dnia 13 października Teatr Miejski występuje z nadzwyczaj ciekawą, konkursową sztuką Stefana Kiedrzyńskiego p. t. „Gra Serc” w ujęciu reżyserskim dyr. Zygmunta Noskowskiego z p. Lays-Pawlińską na [scenie].

W czwartek premiera w nowym budynku przy ul. Cegielińskiej 63; dane będzie „Bagienko” Bolesława Górczyńskiego. Reżyseruje dyr. Zygmunt Noskowski, który jednocześnie wystąpi w roli Wojniczka

Humor.

LADNIE POWINSZOWAŁ.

Maly Kazio w dzień imienin dziadka składa powinszowanie.

— Zycze dziadkowi wszystkiego dobrego, szczęścia i kaszu!

— A dlaczego ty smarkaczu zyczysz mi kaszu?

— A bo dziadzio musi sobie kupić karmelków na kaszel, a ja tez kilka dostane.

OGŁOSZENIA ZWYCZAJNE

Kino „DOLINA SZWAJCARSKA“ ul. Sienkiewicza 40.

Dzisiaj Wielki sensacyjny program. W labiryncie Nowego Yorku. Stowarzyszenie Czarnej Pięści. Dzisiaj

Serja 6-ta p. l. „TAJEMNICZY PIERŚCIEŃ” Dramat detektyw w 6-ciu aktach.

Początek o godz. 5-ej, w soboty o 3-iej, w niedzielę o 2-je.

Naczelny Lekarz Kasy Chorych Dr. Henryk Kłuszyński przeniósł się z Cieszyna do Łodzi ul. Mileza № 55, i przyjmuje od 5-6 i pół wiecz. w chorobach wewnętrznych i kobiecych.

Kajety szkolne i wszelkie materiały piśmienne dla uczącej się młodzieży po cenach przystępnych. Kooperatywem i instytucjom społecznym specjalny rabat, poleca A. U. Luksenberg, Łódź Piotrzkowska 31. 3060-10

Lecznica chorób zębów Lekarza-dentysty H. PRUSS 145. Piotrzkowska 145. Dla klasy robotniczej. Za plombowanie oraz wprawianie zębów opłata podług taksy.

Ogłoszenia d obne. A. A. A. Kupuję meble, dywany, futra, garderobę, bieliznę, masyżny do szycia. Placę najlepiej. Łąźnik, Biedzyka № 28, m. 13, paster. 3251-18. Braun Maria zagubiła paszport niemiecki, wydany w Łodzi. Daliński Stanisław zagubił kontrolę dopłatową, wydaną z fabr. Helzla i Kunitzera. Burnard Henryk zagubił legitymację obywatelską, wydaną na 4 osoby. 3350-1

Choroby skórne i weneryczne Dr. LEWKOWICZ Konstantynowska 12 od 9-11 od 6-8 wiecz. Panie od 5-6 po poł. Kohler Edmund zagubił paszport polski, wydany w Łodzi. Kupuję meble, garderobę, dywany, bieliznę, dykac najlepiej, Wajarszela, Benezpka 19, w sklepie. 3214-15. Kólikiewicz Zofia zagubiła dowód osobisty, wydany w Piotrkowie. 3358-3. Neufeld Ignacy zagubił paszport niemiecki, wydany w Łodzi. Potrzebna konsultacja chemikarstwa i pracznia, Kilińskiego 40, pralnia. Ponsel Leon zagubił dowód osobisty, wydany w Łodzi. Szulce Ryszard zagubił dowód osobisty, wydany w Łodzi.

Powrócił Dr. L. PRYBULSKI Choroby skórne, włosów weneryczne, mozołki (ciemno pło.) od 9-11 5-9 od 4-5 dla Pań. ZAWADZKA M 1. Szprychy dębowe suche wiase, nadeszły. Franciszkańska 41. 3318-3. Ubrania, Obuwie Pała męskie, damskie i dziecięce, nie, bielizna ciepła, swetry, ciastki, pończochy, rękawiczki. Towary wełniane, półwełniane, tyki pościelowe i płótna najtaniej poleca charytatywny „Jarmark Łódzki”, ul. Piotrzkowska 44, pierwsze piętro. UWAGA: ubrania na zamówienia własna pracownia. Przyjsłych prosimy zwle. dać naszą kartonkę. 3317-28